

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นถึงความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดลูก อำเภอทับคล้อ
จังหวัดพิจิตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นถึงความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขทางด้าน
บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดลูก
อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

2. เพื่อค้นหาปัญหาและอุปสรรคของการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขขององค์การ
บริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดลูก อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

สรุปผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ประชากรที่ศึกษาทั้งหมด 183 คน โดยเป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ด
ลูกพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดลูก เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในตำบลเขา
เจ็ดลูกและ อาสาสมัครสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในตำบลเขาเจ็ดลูก อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร
ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.80 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 43.20 มีอายุเฉลี่ย
45.78 ปี มีอายุต่ำสุด 20 ปี และอายุสูงสุดที่ศึกษาคือ 70 ปี

ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 46.40 รองลงมาคือ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 26.80 ด้านประสบการณ์การทำงานในเขตตำบลเขาเจ็ดลูก
โดยเฉลี่ย เท่ากับ 10.48 ปี สูงสุด คือ 40 ปี

การประกอบอาชีพที่มากที่สุดคือเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 63.90 รองลงมาคือ อาชีพ
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 15.30 และกลุ่มข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 8.74

**ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นถึงความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล
เขาเจ็ดยักษ์ ในการรับถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข**

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาตามกรอบแนวคิด 4 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลากร(Man)
2. งบประมาณ(Money)
3. วัสดุอุปกรณ์(Material)
4. การจัดการ(Management)

1. ความพร้อมด้านบุคลากร(Man)

พบว่าความเพียงพอของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ในการดูแล
รับผิดชอบงานด้านสาธารณสุข และบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านสาธารณสุข มีความพร้อมอยู่
ในระดับน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.10) รวมทั้งประสบการณ์ด้านการจัดการในชุมชน และความรู้ความ
เข้าใจในกฎระเบียบด้านสาธารณสุข ก็มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.22)

ส่วนทัศนคติของบุคลากรต่องานด้านสาธารณสุข ทั้งในด้านการรับผิดชอบจัดการดูแล
ปัญหาของชุมชนตนเอง และทัศนคติต่องานสาธารณสุขโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง
(ค่าเฉลี่ย = 3.08) เมื่อสรุปโดยรวมแล้วพบว่าความพร้อมด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วน
ตำบลเขาเจ็ดยักษ์ ยังอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.46) เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีน้อย และไม่มี
บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านสาธารณสุขโดยตรง จึงเป็นปัญหาความไม่พร้อมทางด้าน
บุคลากร

2. ความพร้อมด้านงบประมาณ (Money)

ความเพียงพอของงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อยู่ในระดับ
ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.32) การจัดเก็บรายได้ การจัดสวัสดิการ และการจัดงบประมาณเพื่อ
พัฒนาบุคลากร มีความพร้อมในระดับปานกลาง ส่วนความพร้อมที่จะดำเนินการตาม
แผนพัฒนาของ อบต. อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.67) การจัดทำแผนงบประมาณและการ
เพิ่มเติมงบประมาณด้านสาธารณสุขโดยรวม มีความพร้อมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.39) ทั้งนี้
เนื่องจาก อบต.เขาเจ็ดยักษ์ ยังจัดสรรงบประมาณด้านสาธารณสุขน้อยกว่าการพัฒนาในด้านอื่น

โดยสรุป พบว่าความพร้อมด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์
จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.86) ถึงแม้ว่า อบต. เขาเจ็ดยักษ์ จะมีศักยภาพ

เพียงพอในด้านงบประมาณจากรายได้ในแต่ละปี แต่ยังคงจัดสรรให้ทางด้านสาธารณสุขน้อย จึงเป็นปัญหาความไม่เพียงพอในด้านงบประมาณที่จะนำมาใช้จัดการกับงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่

3. ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material)

ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.47) ทำให้การกระจายทรัพยากร ทางด้านสาธารณสุข ทั้งการสนับสนุนวัสดุให้ชุมชน อยู่ในระดับน้อยด้วย (ค่าเฉลี่ย = 2.51) ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ในงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จึงอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.49)

4. ความพร้อมด้านการจัดการ (Management)

ซึ่งแบ่งประเด็นย่อยออกเป็น 4 ประเด็นคือ

1. ด้านการวางแผนงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.61) ส่วนการเตรียมพร้อมรับการถ่ายโอนภารกิจก็ยังไม่เป็นรูปธรรม กำหนดเป็นกรอบแผนงานกว้างๆ ไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์เท่านั้น

2. ด้านการจัดโครงสร้างทางสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.29)

3. ด้านการอำนวยความสะดวก มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.82)

4. ด้านการประเมินผล ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.71)

สรุป ความพร้อมด้านการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.61) โดยความพร้อมด้านการวางแผน การอำนวยความสะดวก และการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการจัดโครงสร้าง อยู่ในระดับน้อย

โดยสรุปแล้วพบว่า ความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร ยังอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.60)

ตอนที่ 3 และ ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ

สรุปความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร จากแบบสอบถามปลายเปิด และจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1. ด้านบุคลากร

1.1 จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด ยังมีไม่เพียงพอ

1.2 บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอดยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานทางด้านสาธารณสุข

1.3 ทักษะที่ต้องงานสาธารณสุขของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด ส่วนใหญ่ดีและยอมรับว่างานสาธารณสุขเป็นงานที่ต้องถ่ายโอนให้ท้องถิ่นในอนาคต

2. ด้านงบประมาณ

2.1 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด จัดว่าเพียงพอสำหรับการพัฒนา ตำบล จัดว่าเป็นมีศักยภาพในเรื่องรายได้

2.2 การจัดสรรงบประมาณ ให้ทางด้านสาธารณสุขยังน้อย ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นแผนงานลำดับแรกๆ ในแผนพัฒนาของ อบต.

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และทรัพยากรอื่นๆ

3.1 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางด้านสาธารณสุขของอบต.เขาเจ็ดยอด ยังมีน้อยมาก ไม่ครอบคลุมการบริการส่วนใหญ่ ไม่เพียงพอตลอดทั้งปี

3.2 การกระจายวัสดุอุปกรณ์ด้านสาธารณสุขให้กับชุมชน และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่มีน้อย เนื่องจากการจัดหาเพื่อเตรียมวัสดุอุปกรณ์มีน้อย จึงไม่เพียงพอ

4. การบริหารจัดการด้านต่างๆ

ผู้ศึกษาได้แบ่งประเด็นการศึกษาออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1. การวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด มีการวางยุทธศาสตร์การพัฒนา มีการทำประชาคมในแต่ละหมู่บ้านรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการพัฒนาให้ตรงกับสภาพปัญหา ตรงกับความต้องการของ แต่แผนงานทางด้านสาธารณสุขยังมีน้อยมาก ทาง อบต. มุ่งแผนการดำเนินงานของ อบต. ไปที่ปัญหาปากท้องของประชาชนเป็นปัญหาเร่งด่วนที่มีความสำคัญอันดับต้น

2. การจัดโครงสร้างด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด ยังไม่มีการดำเนินการเป็นรูปธรรม โครงสร้างด้านสาธารณสุขของ อบต. ที่เป็นฝ่ายชัดเจนยังไม่มี ผู้รับผิดชอบงานที่จบทางด้านสาธารณสุขโดยตรงก็ยังมี มีเพียงนักวิชาการศึกษาช่วยดูแลอยู่ในงานหนึ่งของฝ่ายศึกษาและพัฒนาเท่านั้น

3. การอำนวยความสะดวก ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด จะดำเนินการร่วมกัน ซึ่งก็ทำให้งานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี การประสานงานแก้ไขปัญหายุ่งยากต่างๆ ส่วนดำเนินไปบนพื้นฐานของการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มากกว่าการทำงานร่วมกันแบบเป็นทางการ

4. การประเมินผลขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด โดยเฉพาะทางด้านสาธารณสุข ส่วนใหญ่เป็นการประเมินผลการดำเนินการ เนื่องจากไม่มีผู้รับผิดชอบงานของ อบต. ที่จบด้านสาธารณสุขโดยตรงมาประเมินผลการดำเนินงานในเชิงวิชาการ มากกว่าเชิงปริมาณ

จากข้อคิดเห็นดังกล่าวของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด ปลัด อบต. ผู้รับผิดชอบงานสาธารณสุขของ อบต. หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลเขาเจ็ดยอด และประธาน อสม. ในฐานะตัวแทนประชาชน ต่างก็มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ยังไม่พร้อมที่จะถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขของสถานีอนามัยในตำบลเขาเจ็ดยอดให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอดในขณะนี้

อภิปรายผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ประชากรที่ศึกษาทั้งหมด 183 คน โดยเป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในตำบลเขาเจ็ดยอดและ อาสาสมัครสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในตำบลเขาเจ็ดยอด อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.80 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 43.20 แสดงให้เห็นว่าประชากรที่ศึกษามีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันทางด้านเพศ มีอายุเฉลี่ย 45.78 ปี มีอายุต่ำสุด 20 ปี และอายุสูงสุดที่ศึกษาคือ 70 ปี แสดงให้เห็นว่าประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน มีวุฒิเพียงพอสื่อสามารถแสดงความคิดเห็นตามแบบสอบถาม ผู้มีอายุสูงสุด 70 ปี เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่พบเห็นการเปลี่ยนแปลงและความเป็นมาจากอดีตยาวนาน ส่วนกลุ่มอายุ 20 ปีขึ้นไป จะเป็นกลุ่มที่มีแนวคิดของคนรุ่นใหม่ที่จะได้แสดงความคิดเห็น ด้านการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 46.40 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 26.80 แสดงให้เห็นว่า ประชากรที่ศึกษา มีคุณวุฒิที่สามารถรับรู้ในเรื่องข้อมูลข่าวสารต่างๆ สามารถสื่อสารและแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีวุฒิภาวะ ด้านประสบการณ์การทำงานในเขตตำบลเขาเจ็ดยอดโดยเฉลี่ย เท่ากับ 10.48 ปี สูงสุด คือ 40 ปี แสดงให้เห็นว่าประชากรที่ศึกษามีประสบการณ์การทำงานร่วมกันในพื้นที่มายาวนาน เห็นจุดเด่นจุดด้อยข้อจำกัด และสภาพปัญหาอย่างใกล้ชิด การประกอบอาชีพที่มากที่สุดคือเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 63.90 รองลงมา

คือ อาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 15.30 และกลุ่มข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 8.74 แสดงให้เห็นว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นระดับฐานรากของสังคม ประกอบอาชีพอยู่ในพื้นที่ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงที่มีส่วนได้เสียในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นถึงความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล เขาเจ็ดยอด ในการรับถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาความคิดเห็นตามกรอบแนวคิด 4 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลากร (Man)
2. ด้านงบประมาณ (Money)
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material)
4. ด้านการจัดการ (Management)

1. ความพร้อมด้านบุคลากร (Man)

พบว่าความเพียงพอของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอดในการดูแลรับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขทั้งจำนวนบุคลากร และบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านสาธารณสุข มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.10)

รวมทั้งประสบการณ์ด้านการจัดการในชุมชน และความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบด้านสาธารณสุข ก็มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.22) ทั้งนี้เนื่องจาก อบต.เขาเจ็ดยอดมีบุคลากรไม่เพียงพอในการรับผิดชอบงานแต่ละฝ่าย ยังไม่มีบุคลากรที่จบการศึกษาทางด้านสาธารณสุขโดยตรง มีเพียงผู้รับผิดชอบงานซึ่งมีคุณวุฒิทางการศึกษาที่ไม่ตรงกับสายงานสาธารณสุข เป็นผู้ดูแลงานการศึกษาและพัฒนา โดยมีงานด้านสาธารณสุขร่วมเป็นส่วนหนึ่งด้วยเท่านั้น ไม่ได้เป็นงานหลักแยกเป็นฝ่ายอย่างชัดเจนจึงขาดทั้งประสบการณ์และความเข้าใจในกฎระเบียบด้านสาธารณสุข ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของณรงค์ศักดิ์ หอมมาลัย (2546, หน้า 62) รวมทั้งที่ผ่านมา อบต.ไม่ได้เป็นหน่วยงานหลักในการจัดกิจกรรมด้านสาธารณสุขในชุมชน เป็นเพียงผู้ประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ จึงมีประสบการณ์และความเข้าใจไม่ลึกซึ้งเพียงพอ

ส่วนทัศนคติของบุคลากรต่องานด้านสาธารณสุข ทั้งในด้านการรับผิดชอบจัดการดูแลปัญหาของชุมชนตนเอง และทัศนคติต่องานสาธารณสุขโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.08) แสดงให้เห็นว่าประชากรที่ศึกษามีความเข้าใจและยอมรับงานสาธารณสุขว่าเป็นปัญหาของชุมชนตนเอง คนในท้องถิ่นน่าจะเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าให้หน่วยงานส่วนกลางมา

แก้ไขปัญหานั้นๆเนื่องจากที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหาสถาธรรณสุขล้วนต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนชุมชน การแก้ปัญหาจึงควรเป็นงานของชุมชนโดยส่วนรวมซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเกียรติศักดิ์ พันธวงศ์ (2544, หน้า 31) ถือว่ามีทิศทางที่ดีในระดับปานกลาง แต่เมื่อสรุปโดยรวมแล้วพบว่าความพร้อมด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ ยังอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.46) เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีน้อย และไม่มีบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านสาธารณสุขโดยตรง จึงยังไม่พร้อมทางด้านบุคลากร

2. ความพร้อมด้านงบประมาณ (Money)

ความพร้อมของงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.32) โดยหากพิจารณารายข้อพบว่า การจัดเก็บรายได้ การจัดสวัสดิการ และการจัดงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากร มีความพร้อมในระดับปานกลาง ส่วนความพร้อมที่จะดำเนินการตามแผนพัฒนาของ อบต. อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.67) ทั้งนี้เนื่องจาก อบต. เขาเจ็ดยักษ์มีรายได้ จากการเก็บภาษีค่าภาคหลวงแร่ในการขอสัมปทานทำเหมืองแร่ทองคำในพื้นที่ จึงมีรายได้เพียงพอในการพัฒนาตำบลเขาเจ็ดยักษ์ ถือว่าเป็นอบต.ขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพสูงทางด้านงบประมาณ แต่การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผนงบประมาณและการเพิ่มเติมงบประมาณด้านสาธารณสุขโดยรวม มีความพร้อมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.39) ทั้งนี้เนื่องจาก อบต.เขาเจ็ดยักษ์ ยังจัดสรรงบประมาณด้านสาธารณสุขน้อยกว่าการพัฒนาในด้านอื่น เพราะที่ผ่านมาหน่วยงานสาธารณสุขยังได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) จึงยังคงปล่อยให้เป็นที่รองกลางที่สนับสนุนงบประมาณด้านสาธารณสุขเป็นหลัก ส่วน อบต. ยังคงให้งบประมาณส่วนใหญ่กับการพัฒนาท้องถิ่นในด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วนิดา วิระกุล และคณะ (2547, หน้า 33-34) โดยพบว่า อบต. เขาเจ็ดยักษ์ จัดสรรงบประมาณด้านสาธารณสุขในปี 2549 และ 2550 คิดเป็นร้อยละ 7.56 และ 8.41 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งถือว่าน้อยเมื่อเทียบกับการพัฒนาในด้านอื่น

โดยสรุป พบว่าความพร้อมด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.86) ถึงแม้ว่า อบต. เขาเจ็ดยักษ์ จะมีศักยภาพเพียงพอในด้านงบประมาณจากรายได้ในแต่ละปี แต่ยังคงจัดสรรให้ทางด้านสาธารณสุขน้อย จึงยังไม่เพียงพอในด้านงบประมาณที่จะนำมาใช้จัดการกับงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่

3. ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material)

ความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร ทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ การทำแผนจัดหาวัสดุ และการสนับสนุนวัสดุโดยรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.47) เนื่องจากไม่มีบุคลากรทางด้านสาธารณสุขโดยตรง จึงเป็นข้อจำกัดในการการจัดเตรียมหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ทางด้านสาธารณสุขมาสนับสนุนการดำเนินงานในชุมชน และติดขัดระเบียบปฏิบัติของทางราชการที่องค์กรท้องถิ่นจะจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้หน่วยราชการอื่นโดยตรง จึงต้องใช้วัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานสาธารณสุขเป็นหลัก ส่วน อบต. จะสนับสนุนเฉพาะที่หน่วยงานสาธารณสุขหรือองค์กรชุมชนทำโครงการเสนอขอรับการสนับสนุนเป็นแต่ละโครงการไป ทำให้การกระจายทรัพยากรทางด้านสาธารณสุข ทั้งการสนับสนุนวัสดุให้ชุมชน การมีแผนการใช้วัสดุอย่างมีประสิทธิภาพและทันเหตุการณ์ อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.51) การกระจายทรัพยากรสนับสนุนลงในชุมชนจึงทำได้ไม่ทั่วถึง ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ในงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร จึงมีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.49)

4. ความพร้อมด้านการจัดการ (Management)

ซึ่งแบ่งประเด็นย่อยออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้คือ

1. ด้านการวางแผนงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.61) โดยพบว่าการจัดทำแผนงานตามสภาพปัญหาสาธารณสุขในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแผนงานสนับสนุนการจัดการและขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่า อบต. เขาเจ็ดยักษ์ทราบและเข้าใจปัญหาสาธารณสุขในท้องถิ่น มีการกำหนดเป็นเป้าหมายในการจัดทำแผนพัฒนาด้านสาธารณสุขในแผนยุทธศาสตร์ของ อบต. แต่ยังไม่สามารถจัดเตรียมหาทรัพยากรเพื่อดำเนินการได้เท่าที่ควรด้วยข้อจำกัดด้านบุคลากรและระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ส่วนการเตรียมพร้อมรับการถ่ายโอนภารกิจก็ยังไม่เป็นรูปธรรม มีการกำหนดกรอบไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ของขั้นตอนดำเนินการ เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการเตรียมขั้นตอน และความไม่ชัดเจนของรายละเอียดการถ่ายโอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลดาวัลย์ วัฒนาโกศัย (2546) จึงกำหนดเป็นกรอบแผนงานกว้างๆ ไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์เท่านั้น

2. ด้านการจัดโครงสร้างทางสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ โดยรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.29) ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีบุคลากรทางด้านสาธารณสุขโดยตรง การดำเนินการที่ผ่านมามีหน่วยงานสาธารณสุขดำเนินการอยู่แล้ว องค์กร

ท้องถิ่นจึงยังไม่ได้เตรียมความพร้อมในด้านโครงสร้างไว้ เพียงแต่คอยประสานงานระหว่าง อบต. กับหน่วยงานสาธารณสุขในตำบล โดยมี อสม.และผู้นำชุมชน เป็นผู้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมในชุมชน

3. ด้านการอำนวยความสะดวก ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหาร การประสานงานภายใน ภายนอก และการนิเทศติดตาม โดยรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง(ค่าเฉลี่ย = 2.82) แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารของ อบต. มีความสามารถในการเป็นผู้นำองค์กร เป็นนักประสานงาน และมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่างๆ เป็นที่ยอมรับของสมาชิกและหน่วยงานองค์กรอื่นๆ ในพื้นที่ สามารถที่จะผลักดันและจูงใจให้องค์กรท้องถิ่น ทำงานร่วมกับองค์กรอื่น และชุมชนได้เป็นอย่างดี

4. ด้านการประเมินผล ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ ทั้งการกำหนดมาตรฐานงาน การติดตามประเมินผล และการวิเคราะห์ผลงานเพื่อการวางแผนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง(ค่าเฉลี่ย = 2.71) แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการตามแผนงานโครงการต่างๆ ที่เตรียมไว้ เป็นไปอย่างมีขั้นตอน มีการคำนึงถึงผลที่จะตามมาว่ามีความคุ้มค่า ตรงตามเป้าหมาย และเปิดโอกาสให้องค์กรอื่นๆ หน่วยงานราชการ และชุมชน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสมเกียรติ อินทะกนก (2547, หน้า 50)

เมื่อสรุปความพร้อมด้านการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.61) โดยความพร้อมด้านการวางแผน การอำนวยความสะดวก และการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการจัดโครงสร้าง อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากการเตรียมการเพื่อทำแผนพัฒนาด้านสาธารณสุข การดำเนินกิจกรรมในชุมชน เป็นไปในรูปของการประสานงาน ในลักษณะเครือข่ายขององค์กรท้องถิ่น องค์กรชุมชน และหน่วยงานสาธารณสุข แต่ก็สามารถดำเนินกิจกรรมได้ โดยเครือข่าย เพียงแต่ใน อบต. เองเท่านั้นที่ยังไม่ได้จัดโครงสร้างขึ้นมารองรับ เป็นโครงสร้างการทำงานแบบเป็นรูปธรรมเป็นทางการ ทำให้ความพร้อมโดยรวมในด้านการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

โดยสรุปแล้วพบว่า ความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ จังหวัดพิจิตร ยังอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.60)

ตอนที่ 3 และ ตอนที่ 4 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจด้าน
สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร จาก
แบบสอบถามปลายเปิด และจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1. ด้านบุคลากร

1.1 จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขา
เจ็ดยอดยังมีไม่เพียงพอ ปัจจุบันมีนักวิชาการศึกษาที่รับผิดชอบงานฝ่ายการศึกษาและพัฒนา เป็น
ผู้ดูแลงานสาธารณสุขด้วย เป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานฝ่ายการศึกษาและพัฒนา ไม่ได้แยกฝ่าย
สาธารณสุขและไม่มีผู้รับผิดชอบงานฝ่ายสาธารณสุขแยกชัดเจนต่างหาก

1.2 บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอดยังขาดความรู้ ความเข้าใจ
เกี่ยวกับงานทางด้านสาธารณสุข ยังไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านสาธารณสุข
โดยตรง ทำให้การดำเนินการด้านสาธารณสุขได้รับความสนใจน้อย และยังไม่ใช่ว่าสิ่งที่ อบต. มีความ
เชี่ยวชาญในการดำเนินงานขณะนี้ งานที่ต้องใช้เทคนิคบริการ ใช้มาตรฐานทางวิชาการ
สาธารณสุข ทาง อบต. ยังขาดผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้

1.3 ทักษะต้องงานสาธารณสุขของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด ส่วน
ใหญ่ยอมรับว่างานสาธารณสุขเป็นงานที่ต้องถ่ายโอนให้ท้องถิ่นในอนาคต แต่ในช่วงนี้ ทาง อบต.
ยังไม่เชี่ยวชาญมาก จึงไม่ได้เตรียมการอย่างเต็มที่เพราะไม่ใช่เรื่องที่ถนัด และยังมีเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขในพื้นที่ทำหน้าที่ดูแลด้านนี้อยู่แล้ว การดำเนินงานจึงเป็นในรูปการประสานงานกับ
หน่วยงานต่างๆ มากกว่าที่จะรับไปดำเนินการเอง

2. ด้านงบประมาณ

2.1 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด จัดว่าเพียงพอสำหรับการพัฒนา
ตำบล โดยส่วนหนึ่งเป็นเงินจัดเก็บภาษีต่างๆไป จากเงินอุดหนุนของภาครัฐ และภาษีค่าภาคหลวง
แร่จากบริษัททำเหมืองแร่ทองคำในพื้นที่ จัดว่าเป็นมีศักยภาพในเรื่องรายได้

2.2 การจัดสรรงบประมาณ ให้ทางด้านสาธารณสุขยังน้อย ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ
กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาแหล่งน้ำ เน้นเรื่องปัญหาปากท้องเป็นส่วนใหญ่
เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานก็เป็น
แผนงานแรกๆในการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต.

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และทรัพยากรอื่นๆ

3.1 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางด้านสาธารณสุขของอบต.เขาเจ็ดยอด ยังมีน้อยมาก ไม่ครอบคลุมการบริการส่วนใหญ่ ที่ผ่านมามีเพียงเครื่องพ่นสารเคมีกำจัดยุงลาย และเครื่องพ่นสารเคมีป้องกันโรคไข้หวัดนก ซึ่งมีไม่กี่เครื่องแต่ต้องดำเนินการพร้อมๆกัน เพราะเป็นการรณรงค์ที่ต้องครอบคลุมพื้นที่พร้อมกัน และวัสดุสนับสนุนเช่น น้ำยาเคมี ทราายกำจัดลูกน้ำยุง วัสดุอุปกรณ์ป้องกันของผู้พ่นสารเคมี รวมทั้งน้ำมันเชื้อเพลิง ก็เตรียมไว้ไม่เพียงพอตลอดทั้งปี

วัสดุอุปกรณ์สาธารณสุขด้านอื่นก็ยังมี เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก เครื่องวัดความดันโลหิต เครื่องตรวจเบาหวาน เครื่องตรวจสารพิษตกค้างในเกษตรกร รถรับส่งผู้ป่วยฉุกเฉิน อุปกรณ์ช่วยฟื้นคืนชีพ ชุดตรวจสารตกค้างในอาหารและผัก ชุดตรวจวัดคลอรีนในประปา เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากขาดผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในด้านสาธารณสุขโดยตรง ประกอบกับการติดขัดระเบียบทางราชการในการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ให้หน่วยงานราชการอื่นๆ การทำแผนจัดหาวัสดุอุปกรณ์จึงขาดความสนใจและถูกลดความสำคัญลง

3.2 การกระจาย วัสดุอุปกรณ์ด้านสาธารณสุขให้กับชุมชน และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่มีน้อย เนื่องจากการจัดหาเพื่อเตรียมวัสดุอุปกรณ์มีน้อย จึงไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึง และไม่ครอบคลุมต่อการจัดบริการในชุมชนและหน่วยงานสาธารณสุข เนื่องจากเหตุผลเดียวกันกับอุปสรรคในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวข้างต้น

4. การบริหารจัดการด้านต่างๆ

ผู้ศึกษาได้แบ่งประเด็นการศึกษาออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1. การวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด มีการวางยุทธศาสตร์การพัฒนา มีคณะทำงานที่ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหาร ส่วนราชการในพื้นที่ ตัวแทนองค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการร่างจัดทำแผน ซึ่งผู้ศึกษาก็เป็นกรรมการในคณะพิจารณาร่างแผนดังกล่าวนี้ด้วย ก่อนที่จะเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด เป็นผู้พิจารณาอนุมัติแผนการพัฒนาและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยก่อนหน้านี้ได้มีการทำประชาคมในแต่ละหมู่บ้านรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และองค์กรต่างๆในชุมชน เพื่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการพัฒนาให้ตรงกับสภาพปัญหาตรงกับความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่ากับงบประมาณ ซึ่งที่ผ่านมาสามารถดำเนินการได้ด้วยดี และเป็นที่ยอมรับของสมาชิก อบต. หน่วยงานราชการในพื้นที่ และประชาชน สามารถแก้ไขปัญหาโดยทั่วไปได้เป็นลำดับ แต่ส่วนใหญ่ยังคงมุ่งเน้นไปที่แผนการพัฒนาด้านชีวิตความเป็นอยู่ โครงสร้างพื้นฐาน การสร้างงานสร้างรายได้ การจัดสวัสดิการเป็นเบี้ยยังชีพ แต่แผนงานทางด้านสาธารณสุขยังมีน้อยมาก เนื่องจากมีหน่วยงานสาธารณสุขใน

พื้นที่ และมีแผนการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นโดยใช้งบประมาณจากส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ ทาง อบต. จึงมุ่งแผนการดำเนินงานของ อบต. ไปที่ปัญหาปากท้องของประชาชนเป็นปัญหาเร่งด่วนที่มีความสำคัญอันดับต้น

2. การจัดโครงสร้างด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด ยังไม่มีการดำเนินการเป็นรูปธรรม ที่ผ่านมาเป็นการทำงานแบบตัวแทน อสม.ร่วมกับ สถานีอนามัยในตำบลเขาเจ็ดยอด และตัวแทน อบต. ที่มีโอกาสว่างมาร่วมดำเนินการด้วยเป็นบางท่าน เป็นผู้จัดทำแผนงานด้านสาธารณสุขร่วมกัน และกำหนดโครงสร้างโดยให้ประธาน อสม.แต่ละหมู่บ้านเป็นคณะทำงาน มีสถานีอนามัยเป็นที่เลี้ยงคอยแนะนำด้านวิชาการ และ อบต.ร่วมอำนวยความสะดวก ทั้งประเมินผลร่วมกัน เป็นแบบไม่เป็นทางการ ส่วนโครงสร้างด้านสาธารณสุขของ อบต. ที่เป็นฝ่ายชัดเจนยังไม่มี ผู้รับผิดชอบงานที่จบทางด้านสาธารณสุขโดยตรงก็ยังมี มีเพียง นักวิชาการศึกษาช่วยดูแลอยู่ในงานหนึ่งของฝ่ายศึกษาและพัฒนาเท่านั้น

3. การอำนวยความสะดวก ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด ส่วนใหญ่เป็นการเร่งรัดติดตามงานตามข้อบัญญัติรายจ่ายประจำปี การดำเนินการต่างๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะทางด้านสาธารณสุข เช่น เครื่องพ่นสารเคมีกำจัดยุงลาย เครื่องพ่นเคมีป้องกัน ไข้หวัดนก น้ำยาเคมี ทราเยกกำจัดลูกน้ำยุงลาย การดำเนินการตามแผนงานด้านสาธารณสุข โดยส่วนใหญ่ผู้บริหาร อบต.โดย นายก อบต. จะเร่งรัดมาที่ผู้รับผิดชอบงานของ อบต. แล้วประสานงานมายัง อสม.ของแต่ละหมู่บ้าน และหัวหน้าสถานีอนามัยโดยตรง การทำกิจกรรมต่างๆ จะดำเนินการร่วมกัน ซึ่งก็ทำให้งานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี การประสานงานแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ล้วนดำเนินไปบนพื้นฐานของการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มากกว่าการทำงานร่วมกันแบบเป็นทางการ โดยทุกฝ่ายได้พยายามให้ประชาชนพื้นที่ได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุด เนื่องจากงานด้านสาธารณสุขจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความร่วมมือจากประชาชนเป็นปัจจัยหลัก และต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

4. การประเมินผลขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด โดยเฉพาะทางด้านสาธารณสุข ส่วนใหญ่เป็นการประเมินผลการดำเนินการ เช่น ได้พ่นสารเคมีกำจัดยุง พ่นเคมีป้องกัน ไข้หวัดนก ครบตามจำนวนครั้ง ครอบคลุมก็หลัง ฉีดวัคซีนสุนัขก็ตัว มอบเบี้ยยังชีพผู้พิการ ผู้สูงอายุก็คน เป็นเงินเท่าไร มอบแว่นตาให้ผู้สูงอายุได้ก็คน ซึ่งเป็นการประเมินผลงานในเชิงปริมาณ ซึ่งก็สามารถตรวจนับได้ ถึงแม้จะมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม แต่ก็เป็นการประเมินแบบคร่าวๆ แต่การประเมินผลในเชิงคุณภาพ หรือความสำเร็จของงาน โดยเฉพาะทางด้านสาธารณสุข ทาง อบต.ยังไม่สามารถประเมินเป็นรูปธรรมได้ เนื่องจากไม่มีผู้รับผิดชอบ

งานของ อบต. ที่จับด้านสาธารณสุขโดยตรงมาประเมินผลการดำเนินงานในเชิงวิชาการ มากกว่าเชิงปริมาณ

จากข้อคิดเห็นดังกล่าวของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ ในฐานะฝ่ายการเมืองที่ทำหน้าที่ผู้บริหารท้องถิ่น ปลัด อบต. ในฐานะพนักงานประจำของท้องถิ่นผู้รับผิดชอบงานสาธารณสุขของ อบต. ในฐานะที่ต้องรับผิดชอบงานต่อไป หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลเขาเจ็ดยักษ์ในฐานะเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และประธาน อสม. ในฐานะตัวแทนประชาชน ต่างก็มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ยังไม่พร้อมที่จะถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขของสถานีอนามัยในตำบลเขาเจ็ดยักษ์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ในขณะนี้

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าความคิดเห็นต่อความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยักษ์ในอนาคต ดังนี้

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

1. จัดการสัมมนาเพื่อให้ความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข ทั้งผู้บริหาร พนักงาน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อาสาสมัครสาธารณสุขในเขตตำบลเขาเจ็ดยักษ์ ผู้นำชุมชน และตัวแทนประชาชนในตำบลเขาเจ็ดยักษ์โดยหน่วยงานตั้งแต่ระดับจังหวัดขึ้นไป ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานประกันสุขภาพระดับเขตภาคเหนือ เป็นต้น ให้เข้าใจตรงกันในเรื่อง พรบ.กระจายอำนาจ หลักเกณฑ์ในการกระจายอำนาจ ผลดีผลเสียที่จะตามมา ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ รวมทั้งเรื่องระเบียบปฏิบัติและเป็นเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน

2. ประสานงานให้นักวิชาการสาธารณสุขของสถานีอนามัยเป็นที่ปรึกษาฝ่ายสาธารณสุขของ อบต.เขาเจ็ดยักษ์ เพื่อร่วมจัดทำแผนงานด้านสาธารณสุขทั้งแผนระยะสั้น และแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนางานสาธารณสุขในระยะยาว เป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรสาธารณสุขของ อบต. ในระยะสั้น

3. จัดตั้งร่างโครงสร้างองค์กรในบางภารกิจ หรือคณะทำงานการถ่ายโอนภารกิจของ ตำบลเขาเจ็ดยอดเพื่อศึกษาและทดลองปฏิบัติการถ่ายโอนในบางภารกิจ ความเป็นไปได้และ ศึกษาศึกษาปัญหาอุปสรรคเป็นการนำร่อง เช่น ภารกิจการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ การสร้าง หลักประกันสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพประชาชน โดยให้ร่วมกันกำหนดแผนงานสาธารณสุข จัดหาทรัพยากร มีคณะทำงานกำกับติดตามและประเมินผลร่วมกัน เพื่อศึกษาแนวทางการถ่าย โอนภารกิจในอนาคต

4. ทำแผนงานเตรียมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางด้านสาธารณสุข โดยจัดซื้อจัดจ้างในนาม อบต.เขาเจ็ดยอด มีคณะทำงานร่วมของ อบต. อสม. และ สถานีอนามัย เพื่อดูแลใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรดังกล่าวร่วมกันในนามขององค์กรด้านสุขภาพของ อบต. หรือองค์กรสุขภาพของชุมชน

5. จัดอบรมความรู้แก่ผู้รับผิดชอบงานสาธารณสุขของ อบต. และศึกษาดูงานด้าน สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีผลการดำเนินงานด้านสาธารณสุขเป็นที่ ยอมรับ หรือองค์กรท้องถิ่นที่มีการถ่ายโอนภารกิจแล้ว โดยมีผู้บริหารของ อบต. สมาชิก อบต. และตัวแทนภาคประชาชนร่วมไปศึกษาดูงานด้วย

ข้อเสนอแนะในระยะยาว

1. จัดโครงสร้างฝ่ายสาธารณสุขใน อบต.เขาเจ็ดยอด โดยกำหนดภารกิจ และสภาพปัจจัย แวดล้อม เพื่อจัดโครงสร้างให้สอดคล้องกับปัญหาในท้องถิ่น โดยเฉพาะปัญหาผลกระทบจาก สิ่งแวดล้อม ปัญหาสุขภาพจากการประกอบอาชีพ การสร้างเสริมสุขภาพ และปัญหาสุขภาพ ด้านอื่นๆ ที่มีแนวโน้มจะเป็นปัญหาในอนาคต

2. จัดหาบุคลากรที่จบการศึกษาทางด้านสาธารณสุข โดยอาจรับโอนเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขจากหน่วยงานอื่น ให้ทุนแก่เด็กในท้องถิ่นไปศึกษาทางด้านสาธารณสุข หรือเปิดสอบ รับนักวิชาการสาธารณสุขใหม่ เพื่อรับผิดชอบงานฝ่ายสาธารณสุขของ อบต. ในระยะยาว

3. ตั้งคณะกรรมการสุขภาพระดับตำบล เพื่อเป็นสภาด้านสุขภาพ เน้นตัวแทนและความ ร่วมมือจากทุกส่วน ทั้ง อบต. สถานีอนามัย โรงเรียน ผู้นำชุมชน ตัวแทนประชาชน กลุ่มชมรม ต่างๆ เพื่อพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพของตำบล เสนอ อบต. ซึ่งจะได้แผนงานที่ตรงความ ต้องการ มีส่วนร่วมของชุมชน และกระจายความครอบคลุมทั่วถึงทุกชุมชน

4. อบต.เขาเจ็ดยอดควรสมัครเข้าร่วมตั้งกองทุนสุขภาพตำบลกับสำนักงานหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในตำบลเขาเจ็ดยอดในด้าน สาธารณสุข เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขในอนาคต ซึ่งจะมีการสมทบทุน ร่วมกันของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และของ อบต. (อย่างน้อยร้อยละ

10-50 ของเงินสมทบที่ สปสช.อุดหนุนมา) เพื่อเป็นกองทุนที่มีงบประมาณในการส่งเสริมสุขภาพของคนในตำบลเขาเจ็ดยอดในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษานี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องเกณฑ์มาตรฐานความพร้อมของแต่ละหน่วยงาน จะได้ทราบผลการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานมากกว่าระดับความคิดเห็น

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องรูปแบบที่เหมาะสมในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข เนื่องจากความพร้อมของปัจจัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละพื้นที่ มีความแตกต่างกัน ทั้งรูปแบบ ขั้นตอนและระยะเวลาในการถ่ายโอนก็อาจจะมีที่เหมาะสมที่ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละพื้นที่

